

M-004-017204

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2018

CC - 08 : Philosophical Perspectives of Education

Faculty Code : 004

Subject Code : 017204

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૬
- (૧) આત્મા શું છે ?
- (૨) પ્રકૃતિવાદના પ્રણેતાનાં બે નામ લખો.
- (૩) ઉપનિષદોની સંખ્યા કુલ કેટલી છે ?
- (૪) ભગવદ્ગીતામાં કેટલા અધ્યાય છે ?
- (૫) વ્યવહારવાદનો અર્થ લખો.
- (૬) સ્વામી વિવેકાનંદના મતે કેળવણીની વ્યાખ્યા લખો.
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો : ૧૨
- (૧) તત્ત્વ જ્ઞાનનો અર્થ લખો.
- (૨) આદર્શવાદ અનુસાર કેળવણીનો અર્થ લખો.
- (૩) ઉપનિષદનો અર્થ લખો.
- (૪) મહર્ષિ પતંજલિ અનુસાર કયા આઠ યોગની વાત કરવામાં આવી છે ?
- (૫) વાસ્તવવાદ અનુસાર શિક્ષણના હેતુઓ લખો.
- (૬) આપના માટે કયા તાત્વિક વિચારો (વાદ) યોગ્ય છે ? દલીલો રજૂ કરો.
- (૭) મહર્ષિ પતંજલિનો પરિચય લખો.
- (૮) મહાત્મા ગાંધીના મતે શિક્ષણના હેતુઓ લખો.

- ૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૬
- (૧) સંતુલિત અને વ્યક્તિગત વિકાસનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
 - (૨) ભારતીય અખંડ મંડલકર વિકાસ સમજાવો.
 - (૩) પરમ તત્ત્વ, એકાત્મક અને તત્ત્વનો ખ્યાલ સમજાવો.
 - (૪) ટૂંક નોંધ લખો : ચૈતન્ય અને જ્ઞાન ઉત્પાદન
 - (૫) પાંચ કોશીય શિક્ષણ વ્યવસ્થા વિષે ટૂંકમાં નોંધો.
- ૪ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૬
- (૧) શ્રી અરવિંદની શૈક્ષણિક ફિલસૂફી સંદર્ભે પ્રદાન વર્ણવો.
 - (૨) વ્યવહારવાદ અને આદર્શવાદ તુલના કરો.
 - (૩) ભાગવત ગીતાનો પરિચય આપો.
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૨૦
- (૧) કર્મનો સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો.
 - (૨) તત્ત્વજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓ વિગતે સમજાવો.
 - (૩) જૈન દર્શન પર આપના વિચારો રજૂ કરો.
 - (૪) મહાત્મા ગાંધીએ આપેલ કેળવણીની વ્યાખ્યા સમજાવી, શિક્ષણ પદ્ધતિ અને મૂલ્ય શિક્ષણ અંગેમાં તેમના વિચારો ચર્ચો.

ENGLISH VERSION

- 1 Answer the following question briefly : 6
- (1) What is Amta?
 - (2) Write two names of pioneers/supporters of naturalism.
 - (3) How many Upanishads are there?
 - (4) How many Adhyaya are there in Bhagvadgeeta?
 - (5) Write meaning of pragmatism.
 - (6) Write the definition of Education according to Swqami Vivekanand.

- 2** Answer any **six** from the following questions : **12**
- (1) Write the meaning of Philosophy.
 - (2) Write the meaning of education according to idealism.
 - (3) Write the meaning of Upanishad.
 - (4) What Ashtang yog are given by Maharshi Patanjali?
 - (5) Write the objectives of education according to realism.
 - (6) Which educational philosophy is the best according to you and why?
 - (7) Write a brief introduction to Patanjali.
 - (8) Write educational objectives according to Mahatma Gandhiji.
- 3** Answer any **four** from the following questions : **16**
- (1) Explain the concept of individual and balanced development.
 - (2) Explain Indian Akhand Mandlakar Development.
 - (3) Explain the concept of Param Tatv, Ekatm and Tatv.
 - (4) Write a short note : Chaitanya and Knowledge generation process.
 - (5) Write briefly about Panchkoshiy education system.
- 4** Answer any **two** from the following question in about **16**
300 words :
- (1) Write about the contribution of Shri Arvind in education philosophy.
 - (2) Compare pragmatism and idealism.
 - (3) Introduce Bhagvad Geeta.
- 5** Answer any **two** from the following question in about **20**
300 words :
- (1) Explain the theory of Karma.
 - (2) Explain the difference branches of philosophy.
 - (3) Express your view on Jain Darshan.
 - (4) Give the definition of Education as given by Mahatma Gandhiji and write about his thought on teaching method and value education.